

Leo Trotskij

Problem med vår politik vad gäller Kina och Japan

25 mars 1926

1. När det gäller Kina måste vi ta hänsyn till faktorer som faller in i tre kategorier: (a) Kinas interna krafter; (b) de militära organisationerna som, samtidigt som de på ett eller annat sätt uttrycker Kinas inre krafter, i stor utsträckning är beroende av utländska regeringar; (c) utländska imperialistiska krafter å ena sidan och Sovjetunionens och den proletära revolutionära rörelsens krafter å den andra.

Hela svårigheten med att finna en linje härrör från förhållandena mellan faktorer ur dessa tre kategorier och från vilka allt kan härleda sin interna logik och utvecklingens tempo.

För utvecklingen i ett nyligen uppvaknande land med en befolkning på 400 miljoner är naturligtvis inrikespolitiska faktorer i slutändan avgörande. Vi måste basera vår grundläggande linje på utvecklingen av dessa inrikespolitiska krafter, d.v.s., att i synnerhet dra med bondeklassen i revolutionen och säkerställa att de proletära organisationerna står i ledningen. Vår avgörande fördel är att vi i Kina har möjlighet att föra en politik med stor historisk räckvidd.

Samtidigt som vi gör detta kan vi självfallet inte ignorera de militaristiska gruppernas kamp med alla dess upp- och nedgångar, men vi får inte låta dessa episoder dra oss bort från vår grundläggande politiska linje.

1. Den kinesiska revolutionens internationella inriktning och SSSR

1. Det finns ingen information som skulle kunna få oss att tro att det kommer att bli en paus, den må vara hur kortvarig som helst, i utvecklingen av den kinesiska revolutionens interna krafter. Tvärtom har vi all anledning att tro att de breda folkliga massornas rörelse – arbetare och bönder – kommer att utvecklas och stärkas under den kommande perioden. Vi för vår egen del måste göra allt som står i vår makt för att ge denna rörelse maximal omfattning. Men i ljuset av Europas välbekanta stabilisering, Locarno-pakten, och särskilt med tanke på hur *imperialisterna har ställt kinaproblemet i hela dess omfattning*, så har den internationella situationen blivit mycket svårare. Under dessa omständigheter måste Kinas ledande revolutionära krafter, och ännu mer den sovjetiska regeringen göra allt för att förhindra att det bildas en enad imperialistisk front mot Kina. För närvarande kan Japan bli ytterst farligt för den kinesiska revolutionen med tanke på både dess geografiska läge och dess vitala ekonomiska och militära intressen i Manchuriet. *Den kinesiska revolutionära rörelsen har nått det stadium där frågan om dess förhållanden med Japan får allra största betydelse.* Det är nödvändigt att försöka få till stånd ett andrum och detta betyder i själva verket att "skjuta upp" frågan om Manchuriets politiska öde, m.a.o. att faktiskt förlikas med det faktum att södra Manchuriet kommer att förbli i Japans händer *under den kommande perioden.*

2. Denna politiska inriktning, som naturligtvis på intet sätt innebär att den allmänna politiska kampen mot den japanska imperialismen upphör, måste i sin helhet underställas det kinesiska kommunistpartiets och Guomindangs godkännande. Det är emellertid nödvändigt att i förväg överväga hur svårt det kommer att bli för de revolutionära elementen och den breda folkliga opinionen i Kina att acceptera denna inriktning med tanke på den starka fiendtligheten gentemot Japan. Icke desto mindre dikteras denna inriktning av de interna behoven hos den kinesiska revolutionen som, ända tills det uppstår en ny revolutionär våg i Europa och Asien, inte kommer att kunna stå emot ett samlat anfall från imperialisterna.

Den kinesiska revolutionens intressen sammanfaller i detta fall helt med Sovjetunionens intressen, som behöver ett förlängt andrum lika mycket som den kinesiska revolutionära rörelsen behöver vinna tid.

3. Av det sagda står det klart att inriktningen att skärpa motsättningarna mellan de imperialistiska makterna i Fjärran östern och framförallt inriktningen att komma till visst samförstånd med Japan noga måste förberedas med respekt för de kinesiska revolutionära krafternas allmänna inställning så att denna politik inte av dåligt informerade element kommer att felaktigt tolkas som att Kinas intressen offras för att nå en uppgörelse i de sovjetisk-japanska politiska relationerna.
  4. För att på rätt sätt orientera den allmänna opinionen i Kina är det speciellt viktigt att inse behovet att stärka det revolutionära och antiimperialistiska inflytandet på den kinesiska pressen, inte enbart genom att skapa nya organ utan även genom att påverka de som redan finns.
  5. Ifall autonomi upprättas för Manchuriet, vilket Japan försöker åstadkomma, borde vi försöka få Zhang Zuolin att ge upp sin kampanj i södern och överhuvudtaget sluta lägga sig i de inre problemen i resten av Kina. Under inga som helst omständigheter kan vi naturligtvis ta initiativet eller ens indirekt ansvar i denna fråga, men en klar förståelse för konsekvenserna av en manchurisk autonomi föreskriver under rådande förhållanden i sig själv den nödvändiga handlingslinjen för den kinesiska revolutionära rörelsens ledande kretsar å ena sidan och för oss å den andra.
  6. Med tanke på den allmänna politiska plan som beskrivits ovan är det nu än viktigare för oss än någonsin tidigare att eliminera alla onödiga, oväsentliga och underordnade frågor som förvirrar allmänna opinionen i Kina. Det råder ingen som helst tvivel om i att det i de olika departementsrepresentanternas agerande förekommit oacceptabla stormaktsmanér som komprometterat den sovjetiska administrationen och skapat ett intryck av sovjetisk imperialism.
- Det är nödvändigt att hos vederbörande organ och personer inskräpa den avgörande betydelse som en sådan politik har för oss och även att politiken ges en sådan *yttre utformning* i förhållande till Kina, så att varje spår av misstanke om stormaktsavsikter elimineras. Denna inriktning – baserad på största möjliga hänsynstagande till Kinas rättigheter, med betoning på dess suveränitet osv. – måste genomföras på varje nivå. I varje enskilt fall av överträdelse av denna politik, oavsett i vilken form, ska de skyldiga straffas och detta ska bringas till den kinesiska allmänhetens kännedom.
7. Vi måste på olika sätt öppet deklarerat: Vår politik baseras helt på sympati med de kinesiska folkliga massornas kamp för en enda oberoende regering och för demokrati. Men vi förkastar tanken på varje slags militärt ingripande från vår sida. Det kinesiska problemet kan och måste lösas av det kinesiska folket självt. Tills dess ett enat Kina har förverkligats försöker sovjetregeringen upprätta och upprätthålla pålitliga relationer med alla regeringar som finns i Kina, centrala så väl som provinsiella.
  8. I Manchuriet måste vårt diplomatiska arbete helt och fullständigt överflyttas från Harbin till Mukden.
  9. Vi bör förhandla med Zhang Zuolin på följande grunder: Det är tydligt för oss att den manchuriska regeringen under existerande omständigheter måste upprätthålla bra, stabila relationer med Japan. Vi kommer inte att inkräkta i dessa relationer. Men samtidigt är det fördelaktigt för den manchuriska regeringen att upprätthålla stabila och fredliga relationer med oss och på så sätt försäkra sig om ett visst oberoende gentemot Tokyo.

Under förhandlingarna måste vi påpeka för Zhang Zuolin att vissa japanska kretsar är redo att ersätta honom med någon annan buffertgeneral, men att vi inte ser någon anledning att få honom ersatt med någon annan person så länge det föreligger normala relationer.

10. Ett utarbetande av en strikt affärsliknande administrativ struktur för Östkinesiska järnvägen är den grundläggande beståndsdel under förhandlingarna med *Manchuriet*, dvs. en tydlig procedur för att (på jämlik grund) avgöra alla ifrågasatta eller omtvistade frågor, och i händelse av komplikationer föra över frågan till Mukden.

Samtidigt kommer vår järnvägsadministratör, konsuln i Harbin och generalkonsuln i Mukden att instrueras om att alla försök från järnvägsmyndigheterna att ensidigt lösa problem över huvudena på de kinesiska myndigheternas eller – ännu värre – genom ultimatum till den senare måste bestraffas utan misskund.

11. Efter ett avtal med Zhang Zuolin och motsvarande erkännande av detta avtal i Peking bör det göras ett försök att få tillstånd en kinesisk-japansk-sovjetisk järnvägskonferens med målsättningen att de tre makterna ska utarbeta en gemensam ekonomisk och byggplan för järnvägen i Manchuriet, och sluta en ekonomisk överenskommelse beträffande Manchuriet baserad på full respekt för ömsesidiga intressen och rättigheter.

12. Samtidigt som man strikt bevarar Östkinesiska järnvägens aktuella apparat i sovjetregeringens händer – vilket under den kommande perioden är det enda sättet att skydda järnvägen från ett imperialistiskt övertagande – är det nödvändigt att omedelbart vidta omfattande åtgärder av kulturpolitisk karaktär som syftar till att *sinifiera* järnvägen. (a) Administrationen bör vara tvåspråkig; stationsskyltar och instruktioner som sätts upp i stationer och i vagnar, osv., bör vara tvåspråkiga. (b) Kinesiska skolor som kombinerar teknisk och politisk utbildning bör upprättas för järnvägsarbetare. (c) På lämpliga ställen längs järnvägen bör det, i järnvägens närhet, upprättas kultur- och utbildningsinstitutioner för de kinesiska arbetarna och de kinesiska bosättningarna.

13. Det är nödvändigt (för kamrat Serebrjakov) att undersöka om överföringen av järnvägen direkt till folkkommisariatet för kommunikationer skulle kunna tolkas av kineserna som ett steg mot ett ensidigt konfiskerande av järnvägen från vår sida.

Alla detaljer om en förändring av järnvägens administrativa struktur måste vara noga genomtänkta och utarbetas ihop med lämpliga kinesiska myndigheter.

14. Vi måste utnyttja dagens situation, när vår verksamhet på järnvägen är helt ograverad, och under en månads tid rensa upp inom Östkinesiska järnvägen i enlighet med politbyråns beslut ... och överföra de delar av administrationen och de arbetare som inte är till någon nytta eller som har misskrediterat sig själva till Sovjetunionens järnvägar och i Manchuriet ersätta dem med fullt pålitliga och politiskt skolade arbetare från de centrala järnvägarna.

15. Å ena sidan är det redan nu nödvändigt att noggrant sammanställa (och därpå undersöka) alla fall av förtryck och våld som utövats av kinesiska militarister, polis och ryska vitgardister mot ryska arbetare och anställda vid Östkinesiska järnvägen och även alla fall av konflikter mellan ryssar och kineser på nationella och sociala grunder. Det är också nödvändigt att utarbeta riktlinjer och medel för att försvara de ryska arbetarnas personliga och nationella värdighet, så att konflikter på dessa grunder får politisk och skolande betydelse i stället för att väcka chauvinistiska stämningar på båda sidor. Det är nödvändigt att inrätta särskilda medlingskommissioner eller hedersdomstolar knutna till fackföreningarna, där båda sidor deltar på lika basis, under direkt vägledning av seriösa kommunister som förstår den nationella frågans fulla betydelse och akuta karaktär.

De åtgärder som behövs för att skydda järnvägens anställda från lokala kinesiska myndigheters tyranni måste utarbetas i form av en lämplig överenskommelse (med Mukden och Peking) och förses med alla nödvändiga organisatoriska garantier. I detta avseende är det nödvändigt att utfärda instruktioner och kungörelser på ryska och kinesiska och distribuera dem längs järnvägslinjen, anslå dem på stationerna och liknande lokaler så väl som i vagnarna.

16. Generalkonsulatets stab i Harbin bör omorganiseras så att den överensstämmer med den politik som beskrivits ovan.

17. En av punkterna i avtalet med Zhang Zuolin (och senare med Japan) bör skydda Folkets revolutionära Mongoliet från Zhang Zuolins intrång.

18. Istället för att omedelbart inleda gemensamma förhandlingar med Japan bör vi koncentrera oss på att faktiskt förbättra relationerna genom att genomföra alla ovan beskrivna åtgärder och genom att i enlighet därmed påverka den *allmänna opinionen i Japan*; och folkkommissariatet för utrikes affärer bör ges anvisningar om att utarbeta systematiska åtgärder för hålla fast vid denna taktik. Utan att på förhand avgöra formen för en möjlig trepartsöverenskommelse (Sovjetunionen, Japan, Kina) borde marken förberedas politiskt och diplomatiskt på sådant sätt att det blir omöjligt för kineserna att tolka de eftergifter Kina tillfälligtvis kan tvingas göra till Japan som en uppdelning i inflytelsesfärer med vårt deltagande. Den allmänna opinionen i Kina, speciellt inom vänsterkretsar, bör göras klart medveten om att de enda kinesiska eftergifter till den japanska imperialismen som vi är beredda att tolerera är de som är nödvändiga för att den folkliga revolutionära rörelsen i själva Kina ska kunna försvara sig självt mot en enad imperialistisk offensiv. Med dessa perspektiv borde de eventuella gemensamma förhandlingarna ha som mål att, till priset av några eftergifter, driva i en kil mellan Japan och Storbritannien.

19. Om det skulle visa sig att folkarméerna måste avträda land till Wu Peifu för en lång period kan det visa sig vara lämpligt att nå en överenskommelse med den senare för att minska hans beroende av Storbritannien samtidigt som man fortsätter att föra kamp mot Storbritannien, den främsta och oförsonligaste fienden till kinesisk självständighet.

20. Beträffande folkarméerna är det nödvändigt att genomföra ett omfattande politiskt, skolande och organisatoriskt arbete (inom Guomindang och kommunistpartiet) för att förvandla dem till ett kraftigt fäste för den folkliga revolutionära rörelsen, oberoende av personligt inflytande.

21. Kanton: Under en period av långsam utveckling av den revolutionära rörelsen i Kina får Kanton inte enbart betraktas som ett tillfälligt revolutionärt brohuvud, utan även ett enormt land med en befolkning på 37 miljoner. Det behöver en korrekt och stabil ekonomisk och politisk administration. Kantonregeringen borde koncentrera alla sina ansträngningar på att förstärka republiken internt genom jordbruks-, finansiella, administrativa och politiska reformer; genom att dra in de breda folkliga massorna i den sydkinesiska republikens politiska liv och genom att stärka den senares inre försvarskapacitet.

Kantonregeringen borde under den nuvarande perioden med eftertryck förkasta varje tanke på en aggressiv militär offensiv och överhuvudtaget all aktivitet som skulle driva på imperialisterna att göra en militär intervention¹

Anmärkning: Fråga från kamrat Rakovskij huruvida det finns någon möjlighet för Kantonregeringen att antingen officiellt eller inofficiellt arrangera någon slags samexistens med

¹ Stalins tillägg – L.T., 25 mars 1926. [Marginalanteckning av Trotskij intill den kursiverade meningen. Chiang Kai-shek startade fälttåget norrut mot krigsherrarna 26 juli 1926. – Red.]

Frankrike och om det inte skulle vara lämpligt att skicka en representant från Kantonregeringen till Paris med målsättningen att söka utröna hur den franska regeringen ställer sig till detta.

22. Med tanke på att det i ett stort antal antagna resolutioner finns avsnitt som anmodar Guomindangs ledning att inta en försiktig och undfallande hållning i de frågor som rests och här noggrant sammanfattats, och för att undvika varje slags politisk avvikelse från den allmänna linjen, är det nödvändigt att grundligt förklara att sådana eftergifter som nödvändiggörs pga omständigheterna på intet sätt får reducera rörelsens revolutionära omfattning eller varken i Kina eller utanför dess gränser göra avkall på den bredaste möjliga agitation med syfte att stödja de revolutionära rörelserna i angränsande förtryckta koloniala länderna, osv., osv.

23. Med tanke på att de kinesiska reaktionärerna, uppviglade av imperialisterna, har krävt att kamrat Karachan ska återkallas måste vi erkänna behovet av att organisera en mycket intensiv politisk kampanj i Kina (och så mycket som möjligt i andra länder, framför allt i Storbritannien och Japan) mot detta skandalösa krav och där förklara innebörden och innehållet i den befrielsepolitik som kamrat Karachan fört som representant för Sovjetunionen.

II. Järnvägsproblem i Manchuriet

1. Det vore tillrådligt att senarelägga den manchuriska järnvägskonferensen tills inställningen till Östkinesiska järnvägen förbättrats.
2. När det gäller järnvägsbyggen bör Östkinesiska järnvägen sluta preliminära överenskommelser med Mukden med tanke på att Sovjetunionen inte kan gå vidare med järnvägsbyggen i Manchuriet på egen hand.
3. För att fortsätta utbyggnaden av Östkinesiska järnvägen bör anslagen för att förbättra järnvägen minskas så att alla tillgängliga resurser kan dirigeras om till nybyggen.
4. Den plan som folkkommissariatet för kommunikationer framlagt för utbyggnaden av Östkinesiska järnvägen bör antas.
5. För bygget av enskilda stickspår skulle det vara tillrådligt att bilda gemensamma aktieföretag som kan locka till sig lokalt kinesiskt kapital där kineserna tar initiativet närhelst så är möjligt.
6. Östkinesiska järnvägen bör inte inskränka sig till att lägga stickspår, utan bör även projektera bygget av belagda vägar för lastbilstransporter och utveckling av sjöfarten.
7. Östkinesiska järnvägen bör försöka att med alla till buds stående medel förhindra att japanerna bygger järnvägslinjer norröver och även mot Hailun och förhindra att järnvägslinjer som Jilinlinjen förenas med Östkinesiska järnvägen.
8. För att sätta press på Japan borde vi sprida information om att vi bygger järnvägar tvärs över östra Mongoliet.
9. Vårt mål bör vara att så snart som möjligt inleda arbetet på en järnväg från Verchneudinsk till Urg och Kalgan och från Chabarovsk till Sovetskaja Gavan.
10. Folkkommissariatet för kommunikationer bör instrueras att utröna vilka meningsskiljaktigheter som föreligger mellan Östkinesiska järnvägen och Södra manchuriska järnvägen vad gäller frågor om tariffer, rabatter eller prisnedsättningar för gods av dålig kvalitet, liksom fraktdistribution som bör tas upp vid konferensen mellan regeringarna.
11. Vi bör svara på följande sätt till Dobuchi vad gäller kamrat Serebrjakovs resa: att de problem som vi står inför kommer att fastställas på plats, ty Serebrjakov kommer att besöka

Tokyo personligen. Därefter kommer vår sida att lägga fram konkreta förslag som syftar till att avgöra tvistefrågor och eliminera slitningar på grundval av principer om ömsesidig respekt för alla tre berörda parter intressen.

III. Om japansk invandring

När vi löser frågan om japansk invandring till Sovjetiska Fjärran östern måste vi räkna med det starka intresse som den japanska allmänheten visar i denna fråga. Men med tanke på faran för japansk kolonisering av Fjärran östern måste varje steg vi tar vara försiktigt och gradvis. Det är för närvarande för tidigt att fastställa hur många japanska invandrare som ska släppas in i Sovjetunionen, men i vilket fall borde inte den japanska invandringen bli stor. Den bör regleras strikt och bör resultera i att de resurser som kontrolleras av japanerna bryts upp genom en speciell agentur som inrättas i just detta syfte. De japanska kolonisterna bör utplaceras som på ett schackbräde och omväxlande förstärkas med en ökande kolonisering från centrala Ryssland. Den mark som delas ut bör vara acceptabel för de japanska bönderna och passa egenheterna i det japanska jordbruket. Det finns områden som passar japanska kolonister runt Chabarovsk och längre söder ut, men inte i det inre av Sibirien. Vi får inte tillåta någon koreansk invandring till dessa regioner under föregivande att den är japansk. Frågan om invandring från Korea måste undersökas separat. Koreanerna kan beviljas mark som är avsevärt längre in i Sibirien.

Översättning: *Per-Olov Eklund*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)